



İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN OKUL İÇİNDE VE DIŞINDA TEKNOLOJİ KULLANIMLARI *

ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' USE OF TECHNOLOGY IN AND OUT OF SCHOOL

Deniz ATAL **, Yasemin KOÇAK USLUEL ***

ÖZET: Bu çalışmada informal öğrenme yaklaşımı temel alınarak ilköğretim öğrencilerinin okul içinde ve dışında kullandıkları teknolojilerle ilgili görüş ve beklentilerini belirlemek amaçlanmıştır. Veriler anket, yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup tartışmaları aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Geçerliliğin sağlanması amacıyla veri üçlemesi yöntemi kullanılmıştır. Güvenirlikle ilgili olarak ikinci kodlayıcı ile yüzdelik uyumuna bakılmış ve .85 üstünde uyum bulunmuştur. Verilerin analizi sonunda öğrencilerin günlük hayatlarında en fazla Facebook, sonra sırasıyla MSN ve YouTube uygulamasını kullandıkları; en az viki ve blog uygulamalarını kullandıkları, Podcastten ise hiç söz edilmediği belirlenmiştir. Derslerinde Office uygulaması ve arama motoru dışında diğer internet uygulamalarına pek fazla yer vermedikleri dikkati çekmiştir. Derslerinde kullanmak istedikleri uygulamaların da günlük hayattaki teknoloji kullanımına paralel olduğu görülmüştür. Öğrencilerin okul içinde ve dışında kullandıkları teknolojilerin farklı olması dijital uyumsuzluğun bir göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Anahtar sözcükler: informal öğrenme, Web 2.0, ilköğretim öğrencileri, dijital uyumsuzluk

ABSTRACT: The aim of this study is to determine the expectations and opinions of elementary school students about the technologies which they used in and out of school. The study is based on informal learning approach. Data triangulation method was used to ensure the validity of the study. In the process of collecting data, the methods used were; surveys, semi-structured interviews and focus group discussions. For the reliability of the content analysis, second coder was used. All coefficients of concordance were higher than .85, which was statistically significant. As conclusion, it was found that the participants' use of Facebook, MSN and YouTube are most frequently in their daily life. Wiki and blogs are the least frequent applications they use and nobody even mention about podcasts. It is worth to mention that, participants do not use many applications other than search engines and Office software for their educational purposes. The applications they were willing to use for their educational purposes were basically in coincidence with the ones they were already using in their daily life. The differences between students' use of technologies, in and out of school are accepted as an indicator of students' digital experience differences.

Keywords: informal learning, Web 2.0, elementary school students, digital dissonance

1. GİRİŞ

Bireylerin kendi seçimlerini yönetebilecekleri, rahat ve işbirliği içinde hareket edebilecekleri, arzu edilen öğrenme çıktılarına ulaşabilecekleri sosyal ortamlara olan gereksinimler eğitimdeki uygulamalara yansımıştır. Oluşan bu yeni eğitimsel gündem ve öncelikler "Pedagoji 2.0" olarak adlandırılmaktadır (McLoughlin ve Lee 2007). Pedagoji 2.0; fikirler, bireyler ve bilgi ağı arasındaki bağlantının teknoloji ile desteklenmesi ile ortaya çıkmış olan, kişilere ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda çeşitli seçimler sunan bir öğrenme çevresidir. Bu öğrenme çevresi kendi seçimleri doğrultusunda hareket eden bireylere Web 2.0 uygulamalarını kullanarak bilgi paylaşımı, sosyal etkileşim, iletişim, işbirliği ve sosyokültürel öğrenmeler sunmaktadır (McLoughlin ve Lee, 2007). Web 2.0 uygulamalarının sahip olduğu işbirlikli, paylaşımlı ve sosyal etkileşimli ortam olma özellikleri de informal öğrenme, işbirlikli öğrenme, sosyal öğrenme, problem tabanlı öğrenme gibi yaklaşımların kullanımına imkan sağlamaktadır (García ve diğerleri, 2009; Selwyn, 2007). Yapılan

*Bu çalışma ilk yazarın ikinci yazarın yönetiminde hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Arş. Gör., Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, BÖTE Bölümü, Ankara. deniz.atal@gmail.com

*** Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü, Ankara. kocak@hacettepe.edu.tr

araştırmalar da, Web 2.0 uygulamalarının informal öğrenme başta olmak üzere pek çok öğrenme ortamı özelliğine sahip olduğunu göstermektedir (Greenhow ve Robelia, 2009; Lockyer ve Patterson, 2008; Marsick ve Watkins, 2001; Selwyn, 2007).

Öğrenciler yeni gelişen Web 2.0 uygulamaları ile birlikte informal öğrenme süreçlerine dahil olmakta; informal öğrenmenin sağladığı yeni girişimlerle öğrenmek için yeni yollar bulmakta ve kendi problemlerini çözmek için denetimlerini ellerinde bulundurmaktadır (Milheim, 2007). Ancak Web 2.0 uygulamalarının informal eğitim amaçlı kullanılması ile ilgili olarak alınan olumlu tepkiler, bu uygulamaların formal eğitim ortamında kullanılması konusuna gelindiğinde farklılaşmaktadır. Hâlbuki formal eğitim ortamında da bu uygulamaların kullanımı ile ilgili öğrencilerin bakış açısından yola çıkılarak yapılacak olan çalışmalar, hangi uygulamaların öğretim içinde kullanılabileceği ile ilgili gerekli bilgiyi sunmaktadır (Solomon ve Schrum, 2007).

İnformal öğrenme ile ilgili olarak alanyazında ortak bir tanım olmadığı dikkati çekmektedir. Örneğin McGivney ve Cornford (1999) informal öğrenmeyi birbirinden farklı olarak tanımlamaktadırlar. McGivney (1999)'ye göre informal öğrenme; öğrenme çevresi dışında, kişilerin ya da grupların etkinliklerinden ve ilgilerinden doğan; fakat herkes tarafından farkına varılmayan öğrenmeler olarak tanımlanmaktadır (Akt.: Golding ve arkadaşları, 2009). Cornford (1999) ise, informal öğrenmeyi; sosyal bir çevrede diğerleri ile etkileşime girerek, başkalarının sunduğu ya da modellediği davranışları seyrederek, kişilerin performansları doğrultusunda ortaya çıkan öğrenmeler olarak tanımlamaktadır (Akt.: Burns, 2008). Bu tanımlardan hareketle bu çalışmada informal öğrenme; günlük etkinliklerin ya da sosyal etkileşimin sonucu oluşan, maksatlı olsa da çoğu zaman farkına varılmayan, içsel güdülemenin oldukça etkili olduğu, öğrenmeler için fırsatın sunulduğu her an gerçekleşen öğrenmeler olarak ele alınmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada teknoloji ve eğitim ilişkisinde önemli bir taraf olan öğrencilerin var olan durumları ve beklentilerinden hareket ederek, öğrencilerin teknolojik uygulamalardan hangilerini, nerede, ne amaçla kullandıkları ve bu kullanım içerisinde Web 2.0 uygulamasının yerini belirlemek amaçlanmıştır. Bunun için aşağıdaki üç soruya yanıt aranmıştır:

1. Öğrenciler günlük hayatlarında hangi teknolojileri, niçin kullanıyorlar?
2. Öğrenciler derslerinde hangi teknolojileri, niçin kullanıyorlar?
3. Öğrenciler günlük hayatlarında kullandıkları teknolojilerden hangilerini derslerinde, niçin kullanmak istiyorlar?

2. YÖNTEM

Bu çalışma, durum çalışması olarak desenlenmiştir. İncelenen durumda öğrencilerin hem günlük hayatlarındaki ve derslerindeki teknoloji kullanım amaçları, hem de derslerinde teknoloji kullanım beklentileri ile ilgili görüşleri ayrı ayrı incelenip bir bütün olarak ele alındığından durum çalışması desenlerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır (Fraenkel ve Wallen, 1996; Yin, 2003). Analiz birimini ise ilköğretim okulundaki 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

2.1. Çalışma Grubu

Çalışma grubu, "kolay ulaşılabilir durum örnekleme" yöntemiyle belirlenmiş olup (Yıldırım ve Şimşek, 2008); Ankara'nın Polatlı ilçesindeki bir ilköğretim okulunun 8. sınıfında bulunan 90'ı kız, 79'u erkek olmak üzere toplam 169 öğrenciden oluşmaktadır.

2.1.1. Çalışma Grubunun BIT Profili

Çalışma grubunun Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) profilini belirlemek için BİT'e erişim durumları, kullanım süreleri ve düzeyleri incelenmiştir. Öğrencilerden %77,8'i evlerinde bilgisayar olduğunu; bunların sadece %56'sı evlerinde internet bağlantısı olduğunu ifade etmiştir. Evlerinden internete bağlanamayan öğrencilerin ise %84'ü okullarından, %10,7'si internet kafelerden, %7,7'si ise akrabalarının iş yerlerinden internete eriştiklerini dile getirmişlerdir. BIT kullanım sürelerine bakıldığında; öğrenciler bilgisayarı en fazla "1-3 yıldır" (%39,1), interneti de "1-3 yıldır" (%47,9) kullandıklarını belirtmiş; öğrencilerin %9,6'sı bilgisayar kullanmadıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin sahip oldukları teknolojiler ve kullandıkları uygulamaların ne olduğu ile ilgili soruya verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde en fazla MSN uygulamasını (%89,9), cep telefonunu (%80,4) ve Facebook

uygulamasını (%78,1) kullandıkları belirlenirken en az diz üstü bilgisayarı (%24,8), blog yazma uygulamasını (%8,2) ve avuç içi bilgisayarları (%7,1) kullandıkları belirlenmiştir. Ortaya çıkan bu profil öğrencilerin ev, okul, iş yeri gibi çeşitli yerlerden internet uygulamalarına erişebildiklerini; bu uygulamalar içinde ise en fazla MSN ve Facebook uygulamasını; en az ise blog uygulamasını kullandıklarını göstermektedir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anket ve iki tane yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde BIT profilini belirlemeye yönelik 5 soru sorulmuştur. İkinci ve üçüncü bölümde ise öğrencilerin günlük hayatlarında ve derslerinde teknoloji kullanımları ve amaçları ile ilgili 5 açık uçlu soruya yer verilmiştir.

Öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlardan anlaşılmayan noktaları ortaya koymak amacıyla, 11 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ardından öğrencilerin derslerinde teknoloji kullanım durumları, amaçları ve beklentileri ile ilgili derinlemesine bilgi elde etmek ve dile getirilen teknolojiler içinde Web 2.0 uygulamalarının yerini ortaya koyabilmek amacıyla odak grup görüşmelerini yapılmıştır. Odak grup görüşmeleri için açıklamalar doğrultusunda maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak 25 kişi seçilmiş; bu kişiler 3 adet 6'lı, 1 adet 7'li gruplara basit seçkisiz yöntem kullanılarak atanmıştır. Gruplara sorulan sorular özel durumları ortaya koyabilecek, anlaşılır, tek boyutlu, derinlemesine bilgi elde edilebilecek şekilde sorulmaya çalışılmış; hazırlık sürecinde iki uzmanla birlikte gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda verilerin analizinde ilk aşama verilerin kodlanması aşamasıdır. Bu çalışmada araştırmacı kodlamayı "verilerden çıkan kavramlara göre yapılan kodlama" yönteminden yola çıkarak yapmıştır. Bu tür kodlama yöntemi kuramsal bir temeli olmayan konularda yapılan araştırmalarda kullanılır. Toplanan verilerin analizinde rehberlik edecek bir kavramsal yapı olmadığı için bu yapı, toplanan verilerin tümevarımcı bir analize tabi tutulması sonucu (Yıldırım ve Şimşek, 2008) araştırmacı tarafından ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışmada araştırmacı verileri birkaç defa okuyup ortaya çıkan kodları tekrar gözden geçirmiştir. Kodların belirlenmesinin ardından bu kodlar belli kategoriler altında toplanarak temalar oluşturulmuştur. Bu temaları oluşturulurken Holsti (1969)'nin belirlemiş olduğu beş koşulun sağlanmış olmasına dikkat edilmiştir. Buna göre; temalar bütün maddeleri içerecek ve bir temaya yerleştirilebilecek kadar kapsamlı, her madde temanın yalnızca birine yerleştirilebilir, bağımsız, yalnızca bir sınıflama ilkesinden elde edilen ve araştırmanın amacını yansıtacak şekilde oluşturulmuştur. Elde edilen veriler oluşturulan temalara göre ayrılmış ve bunların frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Yapılan görüşmelerde alınan notlar daha önceden belirlenen temalara göre sınıflandırılmış ve öğrencilerin daha önceki ifadelerine açıklık kazandırılmaya çalışılmıştır.

Odak grup görüşmelerinin analizi için görüşme kayıtları araştırmacı tarafından görüşme metinlerine dönüştükten sonra oluşturulan görüşme verileri tek tek okunmuş, öğrencilerin dile getirdikleri teknolojiler temel alınarak gruplanmıştır. Gruplamalar yapılırken aynı ve farklı yorumlar özellikle belirlenmeye çalışılmıştır. Belirlenen bu yorumlara bulgular kısmında açıklamalar ve yorumlar yapılırken, alıntılar şeklinde yer verilmiştir. Alıntılarının sunumunda odak gruplar A, B, C, D şeklinde gruplanmış; gruplardaki her bir öğrenciye numara verilerek A1,A2..., B1, B2,..., C1,C2,..., D1, D2,... şeklinde kodlanmıştır.

2.3.1. Çalışmanın Geçerlilik ve Güvenilirliği

Bu çalışmada iç geçerliliğin sağlanması amacıyla; veriler veri üçlemesi kullanılarak anket, görüşme ve odak grup görüşmeleri ile toplanmıştır. Verilerin toplanması sürecinde, kayıtlar, kağıt kalem ve elektronik olarak tutulmuştur. Araştırma bulguları araştırmaya katılan bireylerle paylaşılmış, elde edilen verilerin doğruluğu ile ilgili katılımcıların onayı alınmıştır. Veriler sürekli başka bir alan uzmanı ile sürekli tartışılıp yorumlanmış, eleştirel gözle bakılması sağlanmış; alınan geri bildirimlerle bazı yapılar tekrar gözden geçirilmiştir. Ayrıca bilgisayar ortamına aktarılan ham veriler, oluşturulan

temalar, görüşme kayıtlarının metinleri ve odak grup görüşmesinin ses kayıtları, ileride olası bir teyit incelemesine yönelik olarak saklanmıştır. Veri analizinde izlenen süreç detaylı olarak belirtilmiştir.

Dış geçerliliğin sağlanması amacıyla; araştırma sonuçları, okuyucuların sonuçları kendi deneyimleri ile ilişkilendirebilecekleri bir şekilde sunulmaya çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarının belirli şartlar altında benzer ortamlara genellenebilmesi için araştırmanın aşamaları ayrıntılı biçimde açıklanmıştır.

Güvenilirliğin sağlanması amacıyla; odak grup görüşme kayıtları araştırmacı tarafından yazıya döküldükten sonra başka bir uzman tarafından da dinlenerek yazıya dökülmüş, kayıtlar satır satır karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulguların ve sonuçların gerçeği yansıtmaya adına veriler yorum katılmadan sunulmuş, yorumlar daha sonra yapılmıştır. Bulgular doğrudan yapılan alıntılara yer verilerek desteklenmiştir. Elde edilen sonuçların güvenilirliğini teyit etmek için ilgili alanyazından başka çalışmaların sonuçları kullanılmıştır.

Elde edilen verilerin kodlanması ve temalaştırılması aşamasında da güvenilirliğin ve nesnelliğin sağlanması için hem uzman görüşüne başvurmuş hem de ikinci bir kişinin de kodlaması sağlanmıştır. Neundorf (2001) içerik çözümlemesinde kodlamanın güvenilirliği için en az iki kodlayıcının kullanılmasını ve kodlamaların birbirinden bağımsız olarak yapılması gerektiğini ifade etmiştir. 169 öğrenciden 25'inin (%15,3) yanıtları ikinci kodlayıcı tarafından kodlanmış, kodlamalar karşılaştırılarak güvenilirlik çalışması yapılmıştır. İkinci kodlayıcı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans öğreniminin sürdürmekte olup, nitel araştırmalar üzerine çalışmaktadır. Kodlamalar araştırmacı ve ikinci kodlayıcı tarafından birbirinden bağımsız olarak yapılmıştır. Kodlayıcılar arasındaki tutarlılık Kendall'ın uyum katsayısı ile hesaplanmış ve günlük hayatta kullanılan teknolojiler için bu katsayı, 892; derslerinde kullanılan teknolojiler için ,943; ve derslerinde kullanmak istedikleri uygulamalar için ,852 olarak bulunmuştur. Hesaplanan uyum katsayılarının hepsi ,85 üzerinde çıkmış olup, güvenilirliği yüksek bulunmuştur.

3. BULGULAR

3.1. Öğrenciler günlük hayatlarında hangi teknolojileri, niçin kullanıyorlar?

Öğrenciler günlük hayatta en fazla Facebook (%86,3) ve MSN (%79,8); en az ise Wikipedia (%17,1) ve Blog (%1,7) uygulamalarını kullandıklarını dile getirmişlerdir. Bu uygulamalar dışında Google (%66,8), YouTube (%40,8), Office uygulamaları (%24,8) ve eğitim yazılımları (%24,2) kullandıklarını da ifade etmişlerdir. Aşağıda sırasıyla bu uygulamaların kullanım amaçlarına yer verilmiştir

Facebook: Öğrencilerin Facebook'u günlük hayatta hangi amaçla kullandıkları sorusuna verdikleri yanıtların beş farklı kategori altında toplandığı dikkati çekmiştir. Öğrencilerin Facebook'u; fotoğraf ve videolara bakmak (%56,8), arkadaşlarını bularak iletişim kurmak (%50,2), oyun oynamak (%30,7), fotoğraf, video ve yorum eklemek (%25,4) ve yeni arkadaş edinmek (%11,8) amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Yapılan odak grup görüşmelerinde öğrencilerin çoğu güzel vakit geçirmek, stresten uzaklaşmak, arkadaşlarının hayatlarından haberdar olmak, onlarla haberleşmek amacıyla bu ortamda paylaşılan fotoğraf ve videolara baktıklarını, onlarla iletişim kurduklarını ve oyunlar oynadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sahip olunan arama özelliği, duvardan haberleşme özelliği, anlık mesajlaşma, özelden ileti yollama özelliği ve profillerindeki bilgileri inceleyebilme özelliği gibi pek çok iletişim ve etkileşim yolunun olduğunu belirtmişlerdir (A.2: "*Facebook'taki resimlere ve videolara merakımdan bakıyorum. Onlara bakarken de güzel vakit geçiriyorum, eğleniyorum.*"; D.1: "*Okey, Farmville oyunu oynuyorum... Burada çok eğleniyorum*"). Ancak öğrencilerden bazıları bu uygulama ortamında paylaşılan her şeye bakmadıklarını bu konuda seçici davrandıklarını ifade etmişlerdir. Kendileri ile ilgili olmayan, yakın arkadaşları tarafından eklenmemiş olan ya da sırf kendini göstermek için sürekli paylaşımlarda bulunan kişilerin eklediklerine bakmadıklarını belirtmişlerdir. Birkaç öğrenci bu ortamı sevmediklerini, bu yüzden pek kullanmadıklarını belirtmiştir (D.5: "*...Sürekli dikkat çekmek için aynı şeyleri paylaşanlar da oluyor. Çok sıkıcı bence... Ben onların resimlerine de videolarına da bakmıyorum.*").

Facebook uygulamasında fotoğraf ve video paylaşma ile yorum ekleme konusunda ise öğrencilerin farklı fikirlerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Onlardan bazıları kendi hayatlarını paylaşmak, kendisini göstermek ve beğenilerini dile getirmek amacıyla bu ortamda fotoğraf ve video paylaştıklarını, yorumlar yazdıklarını dile getirirken; bazıları okumayı sevmediğinden, bazıları ilgilenmediğinden, bazıları ise paylaşımları gereksiz bulduğundan bu uygulama ortamında paylaşım yapmayı sevmadıklarını ve yorumları da okumadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin günlük hayatlarında Facebook kullanımları genel olarak değerlendirildiğinde büyük çoğunluğunun bu ortamda bir şeyler paylaşmak yerine seyirci olarak kalmayı tercih ettikleri görülmektedir.

MSN: Öğrencilerin MSN'i günlük hayatta hangi amaçla kullandıkları sorusuna verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde, yanıtların dört farklı kategori altında toplandığı dikkati çekmiştir. Öğrencilerin MSN uygulamasını arkadaşları ile iletişim kurmak ve sohbet etmek (%93,3), dosya paylaşmak (%28,8), web cam ile görüntülü konuşma yapmak (%24,4) ve ödev yapıp, paylaşımında bulunmak (%4,4) amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin MSN'i kullanım amaçları incelendiğinde yakın ve uzak çevrelerinde bulunan arkadaşları ve akrabaları ile MSN sayesinde iletişime geçip sohbet ettikleri belirlenmiştir. Bazı öğrenciler görüntülü konuşabilme özelliği sayesinde de görsel ve işitsel destek sağlayarak hem sosyal hem de eğitsel anlamda iletişim kurduklarını belirtmişlerdir (B.6: “Uzun süre görmediğim ya da o gün okula gelemeyenlerle MSN sayesinde konuşabiliyoruz.”). Ancak bazıları da donanımsal sınırlılıklardan dolayı bu özelliği kullanamadıklarını ifade etmişlerdir (A.3: “Bizim kameramız yok, ben de yazarak konuşuyorum.”). Sohbet dışında arkadaşları ile paylaşmak istedikleri dosyaları, resimleri, müzikleri, ödevle ilgili çalışmalarını vb. kolaylıkla paylaşabildiklerini ifade eden öğrenciler MSN uygulamasını kullanarak ödev konularını tartışabildiklerini ve dersleri ile ilgili konularda kolaylıkla bilgi alışverişinde bulunabildiklerini vurgulamışlardır (A.4: “Fikirleri paylaşabiliriz, bugün işlediğimiz konu ile ilgili, yaptığımız dosyaları yollayabiliriz.”).

Google: Öğrencilerin Google arama motorunu günlük hayatta hangi amaçla kullandıkları sorusuna verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde, araştırma yapmak (%92) ve eğlenilebilecek ortamlara erişmek (%49,5) amacıyla kullandıkları görülmüştür. Yapılan odak grup görüşmelerinde öğrenciler merak ettikleri konuları araştırmak, ödevleri için araştırmaları gereken konulara ulaşmak, ilgili sitelere erişmek amacıyla bu ortamı kullandıklarını belirtirken; öğrencilerden bazıları eğlenebilecekleri ortamlara erişmek amacıyla da arama motorunu kullandıklarını belirtmişlerdir.

YouTube: Öğrencilerin YouTube'u video izlemek (%94,2), müzik dinlemek (%40,5) ve video eklemek (%2,8) amacıyla kullandıkları görülmüştür. Türkiye'den erişimin yasaklanmasının ardından kullanımının azaldığını ve bu durumdan hoşlanmadıklarını belirten öğrencilerden bazıları farklı yollarla da olsa YouTube ortamına eriştiklerini belirtmişler; başka yerlerde bulamadıkları videoları, dizi bölümlerini, öğretici videoları izlediklerini ifade etmişlerdir. Videoları izlemenin yanı sıra paylaşılan müzikleri dinlemek için de bu uygulamayı kullandığını belirten öğrencilerin de olduğu görülmektedir. Video izlemedeki yüksek oranın aksine video ekleme amacıyla YouTube'u kullanım oranının düşük olduğu görülmektedir. Açık uçlu sorularda YouTube ortamına yorum eklemekten bahsetmeyen öğrenciler odak grup görüşmelerinde bu konuyla ilgili farklı fikirler dile getirmişlerdir. Öğrencilerden bazıları yorum yazmayı sevmediğinden, başkalarının eklediği videoya yorum yazmayı gereksiz bulduklarından, bazıları ise YouTube ortamına eklenen yorumların genelini İngilizce olmasından dolayı bu ortamda yorumlarını paylaşmayı sevmadıklarını belirtmiştir (C.1: “Yorum yazmayı sevmiyorum. O yüzden YouTube'da da yorum yazmıyorum.”). Bazıları ise düşüncelerini yazıp paylaşmayı sevdiğini, bu yüzden İngilizce olan yorumları bile bir şekilde çeviri programlarını kullanarak anlayıp, onlara yanıt vermeye çalıştıklarını ifade etmiştir (D.3: “Genelde oraya yazılanlar İngilizce. Ama ben Google çeviri programından çevirip, onun Türkçesine bakıp ne yazıldığını anlayabiliyorum”).

Office Uygulamaları: Okulda "Bilişim Teknolojileri" dersi kapsamında öğrencilere özellikle Office uygulamaları öğretilmesine rağmen öğrencilerin günlük hayatlarında bu uygulamaları nadir (%24,8) olarak kullandıklarını dile getirdikleri görülmüştür. Office uygulamaları içinde sadece Word ve Power Point uygulamasını kullandıklarını dile getiren öğrenciler bu uygulamaları da ödev yapmak ve düzenlemek amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir.

Eğitim Yazılımı: Öğrencilerin yazılımları, öğrenmelerine katkı sağlamak (%90,2) ve tekrar-alıştırma yapmak (%56,0) amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Eğitim yazılımları içinde ise en fazla Vitamin ve Dynet yazılımlarını kullandıkları belirlenmiştir. Bu yazılımları internet üzerinden kullandıklarını belirten öğrenciler en çok onlara sunulan özet bilgileri okuyarak, çözümlü alıştırmaları inceleyerek ve sorulan soruları çözümlenerek gerekli olan tekrarları yaparak, özellikle Fen ve Teknoloji ile İngilizce derslerine katkı sağlamak amacıyla bu uygulamaları kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Viki: Öğrencilerin vikileri araştırma yapma (%89,6) ve yorum yazma (%13,7) amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. En çok, araştırma yapmak amacı ile viki kullandıklarını belirten öğrenciler özellikle bu ortamda öğretmenleri tarafından verilen ödevleri araştırdıklarını belirtmişlerdir. Bu ortamdaki bilgileri okumanın yanı sıra bağlantıları kullanarak daha ayrıntılı bilgi edindiğini ifade eden öğrencilerin sayısının oldukça az olduğu dikkati çekmektedir (D.6: “...Karşıma Wikipedia’da köprüler çıkıyor. Böylece o bilgileri de okuyarak derinlemesine araştırma yapmış oluyorum.”). Bu uygulamanın pek çok özelliğini bilmeden sadece araştırma yapmak için kullanan öğrencilerden dördü viki ortamında yazılanlar üzerinde değişiklikler yapılabileceğini bildiklerini belirtmişlerdir. Bu öğrencilerden biri ise yanlışlıkla değişiklik yapabilme özelliğini bulunduğunu ifade etmiş; ancak değiştirdiğinde bir şeyler olmasından korktuğunu ifade etmiştir. (D.3: “...ben bir keresinde Wikipedia ya kendim bir şeyler yazmıştım, ama bir şey olacak diye çok korktum...”)

Blog: Öğrencilerden bazıları blog ortamında paylaşılan bilgileri ve yorumları okumaktan keyif aldıklarını ve böylece kendini geliştirdiklerini belirtirken; okuma alışkanlığı olmayan ve kendini ifade etmek istemeyen öğrencilerin blogları fazla kullanmadıkları görülmüştür. (A.1: “Okumayı çok sevmiyorum, o yüzden internette okumayı da sevmiyorum. Blogları da bu yüzden pek okumuyorum.”) Sadece bir öğrencinin blog oluşturduğu dikkati çekmiştir.

3.2. Öğrenciler derslerinde hangi teknolojileri, niçin kullanıyorlar?

Öğrenciler, derslerinde en fazla “Google” arama motoru (%44,3) ve Office uygulamalarını (%41,4), en az ise cep telefonu (%2,3) ve blog (%1,1) kullandıklarını dile getirmişlerdir. Bu uygulamalar dışında viki (%30,7), CD çalar (%26), eğitim yazılımı (%20,7), ders amaçlı internet siteleri (%13), MSN (%5,9), projeksiyon (%4,7), Facebook (%4,7), televizyon (%3,5) ve YouTube (%2,9) kullanımından söz etmişlerdir. Öğrenciler derslerinde kullandıkları uygulamaların kullanım amaçlarını belirtirken tek tek açıklama yapmak yerine bu uygulamaların genel kullanım amaçları ile ilgili bilgiler vermişlerdir. İnternet uygulamalarının kullanımı yerine derslerine destek sağlayan diğer uygulamaların kullanımından bahseden öğrenciler genellikle araştırma yapmak, derslerine katkı sağlamak, alıştırmak ve tekrar yapmak, dersleri ile ilgili görsel ve işitsel destek sağlamak amacıyla dile getirdikleri uygulamaları ve teknolojileri kullandıklarını ifade etmişlerdir.

3.3. Öğrenciler günlük hayatlarında kullandıkları teknolojilerden hangilerini derslerinde, niçin kullanmak istiyorlar?

Öğrencilerin derslerinde en fazla Facebook (%58,5) ve MSN (%36,6) uygulamalarını; en az ise blog (%4,1), wikipedia (%4,1) ve Podcast (%0,5) uygulamalarını kullanmak istedikleri ortaya çıkmıştır. Bu uygulamalar dışında YouTube (%20,7), oyunlar (%15,3), cep telefonu (%6,5) kullanımı da dile getirilmiştir. Derslerinde kullandıkları pek çok uygulamaya bu sorunun cevabında yer vermedikleri dikkati çekmektedir. Aşağıda sırasıyla bu uygulamaları kullanmak isteme nedenleri ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Facebook: Öğrencilerin Facebook’u derslerinde hangi amaçla kullanabilecekleri sorusuna verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde; Facebook’u bilgi edinme ve tartışmayı kolaylaştırma (%66,6), ders içeriği ile ilgili materyal desteği sağlama (%48,4), işbirlikli çalışmayı kolaylaştırma (%43,4) amacıyla kullanmak istedikleri görülmüştür. Öğrenciler Facebook uygulamasının duvar özelliğini kullanarak bilgi edinebileceklerini, sorular sorup cevap bulabileceklerini, iletişime geçebileceklerini, tartışmaları kolaylıkla yürütebileceklerini dile getirmişlerdir (A.1: “Bir konu ile ilgili tartışmada kendi fikirlerimin yanında arkadaşlarımızın da fikirlerini alarak daha fazla bilgi edinebiliriz.”). Sadece arkadaşları ile yaptıkları tartışmaların değil; öğretmenlerinin de bu ortama dahil olması ile onların ekledikleri videoları izleyerek, sorduğu soruları bu ortamda tartışarak çalışmalarına yön verebileceklerini belirtmişlerdir (D.5: “Öğretmen Facebook’da sorular sorup, biz de altında o

soruların cevaplarını tartışabiliriz.”). Süreçte etkin olarak rol almak isteyen bazı öğrenciler sadece öğretmenleri tarafından eklenen ders videolarından ya da okulda ders anlatımı sırasında çekilen videolardan öğrenmek yerine kendilerinin ders içerikli olarak bulduğu ve paylaştıkları videolardan da öğrenmeler gerçekleştirebileceklerini dile getirmişlerdir. Facebook uygulamasının eğlenceli ve dikkat dağıtıcı pek çok uygulamayı yapısında bulunduran bir uygulama olmasından dolayı derslerde kullanımının pek de mümkün olmayacağını belirten öğrenciler olsa da pek çoğu ders ile eğlencenin bir arada gerçekleşebileceğini, tek bir ortamda hepsine yer verebileceklerini belirtmişlerdir. Dikkat dağınıklığını engellemek için oluşturulacak grup ortamında paylaşımların yapılmasının mümkün olacağını belirten öğrenciler özellikle yapılan değişikliklerden de alınan bildirim mesajları ile haberdar olabileceklerini belirtmişlerdir (D.2: “Vitamindeki gibi ders de olsun, Facebook gibi eğlence için kafa dağıtmak için bir ortam da orda olsun. Kişi istediğinde çalışır, istediğinde eğlenir... Eğlenilen yerde bir şeyler öğrenilebilir.”). Öğrencilerin bazıları informal öğrenmelerin gerçekleşmesi konusunda da Facebook uygulamasının etkili olacağını ve geleneksel sınıf ortamına göre kendilerini bu ortamda daha rahat ifade edebileceklerini belirtmişlerdir (C.4: “Ders dışında herkese genel bilgi verilip bilinçlendirilebilir... ya da UNESCO tarafından 2008 yılı ne yılı ilan edildi gibi. Herkes için faydalı olabilecek bilgiler verilebilir.”).

MSN: Öğrencilerin MSN’i karşılıklı konuşma ve tartışma yapma (%67,7), birlikte ödev ve proje yapma (%41,9) ve birlikte görüntülü ders işleme (%38,7) amacıyla derslerinde kullanmak istedikleri görülmüştür. Kullanım kolaylığından ve yaygınlığından dolayı MSN uygulamasının derslerde kullanımının etkili olabileceğini belirten öğrenciler; karşılıklı konuşma özelliğini kullanarak soru sorma, bilgi alma, fikir paylaşma ve ödevlerini birlikte tamamlama konusunda bu uygulamayı kullanabileceklerini belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler kullanımının hız kazanmasından ve daha çok kişiyle aynı anda iletişime geçme imkanı sunmasından dolayı derslerde MSN yerine Facebook uygulamasının kullanımının daha etkili olabileceğini söylediler de bazıları da dikkat dağıtıcı öğelerin Facebook ortamında fazla bulunmasından dolayı MSN uygulamasının işbirlikli çalışmalarda daha etkili kullanılabileceğini vurgulamıştır. Özellikle MSN uygulamasındaki birebir konuşabilme ve paylaşımlarda bulunabilme özelliğinden dolayı proje ile ilgili tartışmalarda daha etkili kullanabileceklerini, yüz yüze çalışma konusunda çıkan engelleri bu uygulamayı kullanarak halledebileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerinin de bu uygulamaya dahil olmasıyla daha nitelikli paylaşımlar yapabileceklerini belirten öğrenciler bu ortam sayesinde geleneksel sınıf ortamına göre kendilerini daha rahat ifade edebileceklerini dile getirmişlerdir. Görüntülü konuşma özelliğini kullanarak da bilginin kalıcılığı ve transferi üzerinde önemli bir yeri olan çoklu ortam öğelerini kullanabileceklerini belirten öğrenciler kamera kullanımı ile yazışmadan kaynaklı sıkıntıların da üstesinden gelebileceklerini vurgulamışlardır (A.2: “Performans ödevlerimizi kamerayla arkadaşlarımıza gösterip, kolayca görsel yardım alabiliriz. Böylece yazma soruları da olmaz.”).

YouTube: Öğrencilerin YouTube uygulamasını derslerinde hangi amaçla kullanabilecekleri sorusuna verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde, YouTube’u video izleme (%91,4) ve videolara yorum ekleme (%14,2) amacıyla kullanmak istedikleri görülmüştür. Öğrencilerin bu soruya verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde arkadaşları tarafından bulunup paylaşılan ders ve deney videoları ile öğretmenleri tarafından hazırlanan konu anlatım ve soru çözüm videolarını izleyebileceklerini ifade etmişlerdir. Bu videoları izleyerek sınıf ortamında eksikliğini hissettikleri görsel ve işitsel materyal desteğini sağlayabileceklerini ifade eden öğrenciler içinden özellikle görerek daha iyi öğrendiğini ifade edenler, bu videolar sayesinde bilgilerini daha kalıcı hale getirebileceklerini dile getirmişlerdir (D.7: “Ben görerek ve duyarak daha iyi anlıyorum, buradaki videolar derste kullanılabilir.”). Videoları izlemenin yanı sıra videolar altında sorulan sorulara yazılan yorumları inceleyerek, kendileri sorulara yanıt vererek fikir alışverişinde bulunabileceklerini, konu ile ilgili tartışmalarını yorumlar üzerinden gerçekleştirebileceklerini ifade etmişlerdir.

Oyun: Yapılan odak grup görüşmelerinde öğrencilerle oyunların kullanımı ile ilgili olarak ayrı bir tartışma yapılmasa da öğrenciler diğer uygulamaların eğitimde kullanılabilirliğini anlatırken oyunların kullanılması ile ilgili beklentilerini dile getirmişlerdir. Oyunla öğrenmenin birleştirilebileceğinden bahseden öğrenciler, bunun Facebook ve MSN uygulaması içine eğitsel oyunların eklenmesi ile mümkün olabileceğini ifade etmişlerdir.

Cep Telefonu: Bu öğrencilerin cep telefonunu hangi amaçla derslerinde kullanabilecekleri sorusuna verdikleri yanıtlar çözümlendiğinde, cep telefonunu dersle ilgili konuşma ve mesajlaşma (%81,8) ile internetten destek sağlama (%36,6) amacıyla kullanmak istedikleri görülmüştür. Öğrenciler evlerinden internete erişimleri olmadığında, erişimleri sınırlandırıldığında ya da internetten arkadaşlarına ulaşamadıklarında soracakları sorularını cep telefonları ile arkadaşlarını arayarak ya da mesaj özelliğini kullanarak gerçekleştirebileceklerini dile getirmişlerdir. Ayrıca internete girme özelliği olan telefonları kullanarak diledikleri anda internete girip derslerine katkı sağlayabileceklerini belirtmişlerdir.

Blog: Öğrencilerin bu soruya vermiş olduğu yanıtlar çözümlendiğinde onların dersle ilgili gerekli bilgilendirmelerin ve tartışmaların bu ortam üzerinden gerçekleşebileceğini, öğretmenlerinin de bu ortama dahil olmasıyla birlikte öğrencilerin sorularını sorup, bu ortam üzerinden gerekli olan yanıtları alabileceklerini dile getirdikleri görülmüştür. Öğrencilerin sadece %4'ü derslerinde blog kullanılabileceğini dile getirmiş olsa da bununla ilgili önerilerde bulunmuşlardır (C.1: “*Bloglardan daha çok bilgiye ulaşabiliriz, o konudaki blogları açıp oradaki yorumlardan farklı şeyler öğrenebiliriz. Öğretmen de sorular sorar, biz de tartışırız.*”).

Viki: Öğrencilerin derslerinde kullanmak istedikleri viki uygulamasına bakıldığında tamamına yakınının bilgi edinmek amacıyla Wikipedia uygulamasının kullanılabileceğini belirtmesi dikkat çekicidir. Öğrencilerin Wikipedia uygulamasını sadece bilgi edinmek ve araştırma yapmak amacıyla kullanılan bir web sitesi şeklinde gördükleri; bu ortamdaki işbirliği fırsatlarının, etkin katılımın, bilgiyi yapılandırma sürecinde sunduğu fırsatların farkında olmadıkları düşünülmektedir (A.2: “*Öğretmenim zaten oraya mecburiyetten giriyoruz, bilgi öğrenmek için, başka birşey yok ki orada.*”).

Podcast: Yapılan odak grup görüşmelerinde Podcast ile ilgili fikirleri sorulduğunda öğrencilerin daha önce bu uygulamanın adını duymadıkları, bu yüzden yorumda bulunamadıkları görülmüştür. Ancak Podcast tam olarak bilinmese de bir öğrencinin derslerde MP3 kullanımının etkili olacağını ve işitsel olarak kendilerine destek sağlayabileceğini dile getirmesi, onların Podcast uygulamasının kullanımı ile ilgili bir beklenti içinde olduklarını düşündürmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, çalışma grubunda yer alan öğrencilerin okul dışında ve okul içinde kullandıklarını dile getirdikleri teknolojiler arasında farklılıkların olması nedeniyle, dijital uyumsuzluk yaşadığı ileri sürülebilir. Teknolojik alanda yaşanan gelişmeler bireylerin bilgi, beceri ve beklentileri üzerinde değişimleri beraberinde getirmiş, bu değişime paralel olarak öğrencilerin yeni uygulamalara erişimi ve kullanımı artarken; eğitim kurumları bu uygulamalar konusunda sınırlılıklar yaşamıştır. Yaşanan bu durum öğrenciler açısından okul içindeki ve okul dışındaki uygulamalar arasında farklılıklar yaratmaktadır. “Dijital Uyumsuzluk” olarak adlandırılan bu farklılığın ortaya çıkması okullarda uygulanan öğretim yaklaşımları üzerinde yeniden düşünülmesi gerektiğini göstermektedir (Clark ve arkadaşları, 2009; McLoughlin ve Lee, 2007). Nitekim günlük hayatlarında internet uygulamalarından en fazla Facebook ve MSN’i kullandıklarını belirten öğrenciler, derslerinde bunların kullanımından söz etmemiş, Google arama motoru ve Office uygulamalarını kullandıklarını dile getirmişlerdir. Alanyazında yapılan araştırmalarda da bu çalışmanın bulgularına benzer olarak, öğrencilerin derslerinde en fazla Office uygulamalarını kullandıkları belirlenmiştir (Jones ve arkadaşları, 2010; Clark ve arkadaşları, 2009; Luckin ve arkadaşları, 2009; Carty ve arkadaşları, 2009). Buna ek olarak öğrenciler vikileri günlük hayatta oldukça sınırlı olarak kullandıklarını; ancak derslerinde kullanımına daha fazla yer verdiklerini dile getirmişlerdir. Yapılan görüşmelerde öğrencilerin tek bildiği viki uygulamasının Wikipedia olduğu ve bunu sadece dersleriyle ilgili bilgilere ulaşmak için kullandıkları belirlenmiştir (Luckin ve arkadaşları, 2009; Clark ve arkadaşları, 2009).

Öğrenciler, derslerinde görsel ve işitsel destek sağlamak amacıyla CD çalar, projeksiyon ve televizyon gibi tek yönlü iletişim sunan medya araçlarının kullanıldığını; derslerde bilgisayar ve internet uygulamalarının kullanımına pek de yer verilmediğini belirtmişlerdir. Yaşanan bu sınırlılığın okulun sahip olduğu altyapı olanaklarından, yeterli alt yapı olanakları olduğunda da kullanıma yönetim tarafından izin verilmemesinden, öğretmenlerin bu uygulamaları derslerde nasıl kullanacaklarını bilememelerinden ya da bu uygulamaların eğitimsel potansiyeli konusunda temkinli yaklaşımlarından kaynaklandığı ileri sürülebilir. Halbuki bu uygulamaların eğitimsel potansiyellerini

ortaya çıkaran çalışmalar bulunmaktadır (Yang, 2009; Carty, 2007; Şahin, 2007). Ayrıca öğrencilerin derslerinde bu uygulamaları kullanım potansiyeli konusunda çok fazla bilgili olmadığını ve kullanmayı da istemediklerini gösteren çalışmalar da bulunmaktadır (Jones ve arkadaşları, 2010; Luckin ve arkadaşları, 2009; Usluel, Mazman ve Arıkan, 2009). Bu noktada eğitimsel potansiyeli olan bu uygulamaların eğitim ortamıyla bütünleştirilmesi için neler yapılabileceği sorusuna cevap aranması gerekmektedir. Bu ise, okullarda BİT kullanımı konusunda teknoloji planlarının yapılmasını, teknoloji koordinatörlüğünün işlevsel hale getirilmesini ve MEB merkez örgütünün de bu bağlamda işe vuruk çalışmalar yapmasını gerekli kılmaktadır. Öğrenciler okul dışında, Facebook uygulamasını günlük hayatta kullandıkları internet uygulamalarının merkezine almış, bunu MSN ve YouTube izlemiştir. Alanyazında yapılan çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmış olduğu; öğrencilerin bu uygulamanın sahip olduğu iletişim, etkileşim, işbirliği ve sosyal ağ özelliklerini kullandıkları görülmektedir (Mazman ve Usluel, 2010; Madge ve arkadaşları, 2009; Clark ve arkadaşları, 2009; Luckin ve arkadaşları, 2009). Ancak bu uygulamalara katılımın her zaman yüksek oranda olmadığı; bir şeyler paylaşmak ve kendini ifade etmek konusunda bazı öğrencilerin geri planda olmayı, hatta seyirci olarak kalmayı yeğlediği görülmektedir (Luckin ve arkadaşlar, 2009; Greenhow ve Robelia, 2009).

Alanyazında bazı çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmada da öğrencilerin günlük hayatta en az kullandıklarını dile getirdikleri uygulamalar viki ve blog olarak belirlenmiştir (Jones ve arkadaşları, 2010; Clark ve arkadaşları, 2009; Luckin ve arkadaşları, 2009; Usluel, Mazman ve Arıkan, 2009). Podcast uygulamasının kullanımına ise hiç rastlanmamıştır. Bu sınırlı kullanım durumunun öğrencilerin bu uygulamaların etkili bir şekilde kullanıldığı etkinliklerle daha önceden karşılaşmamış olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğrencilerin derslerinde kullanmak istedikleri teknolojilere bakıldığında günlük hayattaki teknoloji kullanımına paralel olarak Facebook, MSN ve YouTube uygulamalarını kullanmak istedikleri görülmüştür. Bunun nedenleri ile ilgili olarak öğrenciler bu uygulamalar ile iletişim, etkileşim ve paylaşımların kolay olduğunu, kendilerini rahat hissettiklerini, bu uygulamaların kullanımı ile derslerinde görsel ve işitsel materyallerle destek sağlayabileceklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin belirttikleri bu uygulamaların sahip olduğu işbirlikli, sosyal ve informal öğrenme için imkân sağlayabilme potansiyellerinin öğrencilerin beklentileri ile uyduğu görülmektedir.

Alanyazında konu ile ilgili bazı araştırmalarda işbirliğini keşfi ve paylaşımlar noktasında Facebook'un öğrenmeleri destekleyebileceği belirtilmiş (Mazman ve Usluel, 2010; Greenhow ve Robelia, 2009; Madge ve arkadaşları, 2009; Lockyer ve Patterson, 2008; Ajjan ve Hartshorne, 2008; Lee ve McLoughlin, 2008); özellikle sahip olunan duvar özelliğinin ve paylaşılan videoların eğitimsel performanslarını arttırabileceği ifade edilmiştir (English ve Duncan-Howell, 2008; Selwyn, 2007). Bu noktada bazı öğrenciler dikkat dağıtıcı daha az özelliğin bulunması, karşılıklı konuşmaya daha çok imkân verilmesi nedeniyle MSN kullanımının işbirlikli çalışmalarda daha etkili olabileceğini belirtmiş, konuyla ilgili çalışmaları, tartışmaları ve paylaşımları bu uygulama ile gerçekleştirebileceklerini ifade etmişlerdir (Bakker ve arkadaşları, 2007; Cantreras-Castillo ve arkadaşları, 2006). Yalnız Facebook uygulamasında değil, YouTube uygulamasıyla da paylaşılan videolardan öğrenmeler gerçekleştirebileceklerini belirten öğrenciler eğitim ortamlarında görsel ve işitsel desteğe olan ihtiyacı bir kez daha ortaya koymuşlardır. Sağlanan destekle daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştirebileceklerini belirten öğrencilerden bazıları süreçte etkin olmak istediklerini, kendilerinin de paylaşımlarda bulunup yorumlar yaparak katılmak istediklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin okul içinde ve dışında kullandıkları teknolojilerin farklılığı nedeniyle yaşanan dijital uyumsuzluğun, uygun önlemler alınmadığında daha da artacağı ileri sürülebilir. Bu nedenle eğitime taraf olan tüm birimlerin sürece katılımıyla yeni pedagojik vizyonların geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Ajjan, H., & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web2.0 technologies: Theory and Empirical tests. *Internet and Higher Education*, 11, 71-80.
- Bakker, G.M. de, Sloep, P.B., Jochems, W.M.G. (2007). Students and instant messaging: a survey of current use and demands for higher education. *ALT-J: Association for Learning Technology*, 15(2), 143-153.
- Burns, J. Z. (2008). Informal Learning and Transfer of Learning: How New Trade and Industrial Teachers Perceive Their Professional Growth and Development. *Career and Technical Education Research*, 33(1), 3-24.

- Carty, R. (2007). *An Investigation of the use of Web 2.0 in Education and the Development of a Resultant Personalised Learning Environment*. Kevin Street Dublin: Dublin Institute of Technology.
- Clark, W., Logan, K., Luckin, R., Mee, A., & Oliver, M. (2009). Beyond Web 2.0: mapping the technology landscapes of young learners. *Journal of Computer Assisted Learning*, 25(1), 56-69.
- Contreras-Castillo, Juan., Pérez-Fragoso, Carmen., & Favela, Jesus. (2006). Assessing the use of instant messaging in online learning environments. *Interactive Learning Environments*, 14(3), 205- 218.
- De Bakker, G., Sloep, P. B., & Jochems, W. M. G. (2007). Students and instant messaging: survey on current use and demans for higher education. *Research in Learning Technology (ALT-J)*, 15(2), 143-153.
- English, Rebecca M. & Duncan-Howell, Jennifer A. (2008). Facebook goes to college: using social networking tools to support students undertaking teaching practicum. *Journal of Online Learning and Teaching*, 4(4), 596-601.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (1996). *How to design Research in Education 3rd edition*. New York: McGraw-Hill, Inc.
- García, M. R., Rey, I. G., Ferreira, P. B., & Puerto, G. D. (2009). University 2.0: How well are teachers and students prepared for Web 2.0 best practices?. Retrieved March 10 2010 from <http://www.formatex.org/micte2009/book/1126-1130.pdf>
- Golding, B., Brown, M., & Foley, A. (2009). Informal Learning: A Discussion Around Defining and Researching Its Breadth and Importance. *Australian Journal of Adult Learning*, 49 (1), 34-56.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J.E. (2009). Learning, Teaching, and Scholarship in a Digital Age. Web 2.0 and Classroom Research: What Path Should We Take Now?. *Educational Researcher*, 38(4), 246-259.
- Holsti, O. R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*. Reading, Massachusetts: AddisonWesley.
- Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon, K., & Chew, E. (2010). Get out of MySpace! *Computers & Education*, 54(3), 776-782.
- Lee, M.J.W., & McLoughlin, C. (2008). Harnessing the affordances of Web 2.0 and social software tools: can we finally make "student-centred" learning a reality? In J. Luca & E. Weippl (Eds), *Proceedings of ED-MEDIA 2008 World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia & Telecommunications*, Vienna, June 30 - July 4, Austria.
- Lockyer, L., & Patterson, J. (2008). *Integrating social networking technologies in education: a case study of a formal learning environment*. Paper presented at the Eighth IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies, Santander, Spain.
- Luckin, R., Clark, W., Logan, K., Mee, A., & Oliver, M. (2009). Do Web 2.0 tools really open the door to learning? Practices, perceptions and profiles of 11–16-year-old students. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 87-104.
- Madge, C., Meek, J., Wellens, J., & Hooley, T. (2009). Facebook, social integration and informal learning at university: 'It is more for socialising and talking to friends about work than for actually doing work'. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 141-155.
- Marsick, V.J., & Watkins, K.E. (2001). Informal and incidental learning. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 89, 25-34.
- Mazman, S. G., & Usluel, Y. K. (2010). Modeling educational usage of Facebook. *Computers & Education*, 55(2), 444-453.
- McLoughlin, C., & Lee, M.J.W. (2007). *Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era*. Paper presented at the Ascilite, Singapore.
- McLoughlin, C., & Lee, M.J.W. (2008). The 3 P's of pedagogy for the networked society: personalization, participation, and productivity. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(1), 10-27.
- Milheim, K. L. (2007). Influence of Technology on Informal Learning. *Adult Basic Education & Literacy Journal*, 1(1), 21-26.
- Selwyn, N. (2007). *Web 2.0 applications as alternative environments for informal learning—a critical review*. Paper presented at the CERIKERIS International Expert Meeting on ICT and Educational Performance, Cheju Island, South Korea.
- Solomon, G., & Schrum, L. (2007). *Web 2.0: New tools, new schools*. Washington, DC: International Society for Technology in Education.
- Şahin, I. (2007). Predicting student satisfaction in distance education and learning environments. *Turk. Online J. Distance Educ.*, 8(2), 113-119.
- Usluel, Y. K., S. G. Mazman, ve A. Arıkan. (2009). *Prospective Teachers' Awareness of Collaborative Web 2.0 Tools*. Paper presented at The IADIS International Conference WWW /Internet 2009, Roma, Italy.
- Yang, S. H. (2009). Using blogs to enhance critical reflection and community of practice. *Educational Technology & Society*, 12 (2), 11-21.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods*. London: SAGE Publications.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

The study aimed to determine the use of Information and Communication Technologies (ICT) of students and their expectations about using technologies in their education. Furthermore, the study also aimed to determine the opinions of students on the usability of Web 2.0 applications in educational environment.

This study was planned as a case study. In this study, the 169 participants were eight grade students in a primary school in Ankara. In order to obtain information about the technologies that are used or desired to use by students for their education and in their daily life, a survey was prepared which consisted of open-ended questions. The survey was consisted of three parts. In the initial part, five questions were asked to participants to determine their ICT profile. In the second and third sections of the survey, five open-ended questions were asked to get information about their purpose of using technology in their education and daily lives. The answers collected from participants were analyzed by percentage, frequency and content analysis.

Later, personal interviews were conducted with 11 participants who gave uncertain answers to the survey questions. Hence, semi-structured questions were prepared and asked to these participants in order to determine the uncertain points. After the personal interviews, focus group discussions were made with 25 of the participants that were selected to get more in-depth information, in four groups. The answers given in the interviews were analyzed with content analysis method. And to reveal the importance of Web 2.0 applications and the opinions of participants about their educational potential were aimed .

Data triangulation method was used to ensure the validity of the study. In the process of collecting data, three different methods were chosen to guarantee that all data were collected in different timeframes and areas. These methods were; surveys, semi-structured interviews and focus group discussions. The data records were kept as written forms and as electronic documents in this process. The findings of the study were shared with participants and their approvals were received for accuracy of the data. For the objectivity of the study, the data were also interpreted and were also constantly discussed with domain experts. To provide the external validity of the study, the data obtained were reported. Moreover, data and results were presented without making any interpretation for the reliability of the study, before the interpretations of the results were concluded. The findings were also supported with quotations. For the reliability of the content analysis, second coder was used and consistency between the coders was calculated with Kendall's Coefficient of Concordance Law. For the technologies used in daily life, coefficient of concordance was ,892; for the technologies used in education, it was ,943 and for the technologies which the students desired to use for their education and in their daily life, it was ,852. All coefficients of concordance were higher than ,85 and the reliability was statistically significant.

According to the results of the analysis, participants stated that they used Facebook (86, 3%) and MSN (79, 3%) applications most frequently; Wiki (17, 1%) and blog applications least frequently in their daily lives. On the contrary of their daily use, participants also stated that they used Google search engine (44, 3%) and Office software (41, 4%) most frequently; blog applications (1, 1 %) least frequently for educational aim. It is very remarkable that the applications which participants want to use for their educations were parallel to the applications they use in their daily lives. They expected to use Facebook (58, 5%) and MSN applications (36, 6%) most frequently; Wiki (4, 14%) and Podcasts (0, 59%) least frequently in their education.

Participants agreed to the point that they could contribute to their own learning by using collaborative, interactive and communicative features of these applications. In their focus group discussion, the participants especially emphasized that they could support their informal and formal learning by using Web 2.0 applications. They also stated that they can share information, ask questions and take answers, get visual and auditory support and participate in collaborative studies and platforms

by using these applications. Thus, they expressed that they want to use these applications in traditional class environment.

The differences between the technologies which students used in school environment and outside are accepted as an indicator of students' digital experience differences. Moreover, it was assumed that if necessary precautions will not be taken timely, this digital experience difference between students would increase. Hence, it could be suggested that new necessary pedagogic visions can be developed with the contribution of all units which support education.